

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของสตรีในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
ของบัณฑิตศึกษาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534

นางสาวกุลยา ชรรวมจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-631-195-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17125704

Factors Affecting Women's Aspiration to be an Executive of
Female Graduates from Chulalongkorn University In Academic Year 2534

Kulaya Thammajinda

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-195-6

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กุลยา ธรรมจินดา : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของสตรีในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหารของบัณฑิตสตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534 (FACTORS AFFECTING WOMEN'S ASPIRATIONS TO BE AN EXECUTIVE OF FEMALE GRADUATES FROM CHULALONGKORN UNIVERSITY IN ACADEMIC YEAR 2534)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.นิเทศ ดินณะกุล, 114 หน้า. ISBN 974-631-195-6

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการของสตรีรุ่นใหม่ในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร โดยดูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะมีผลหรือไม่มีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ คือ บัณฑิตสตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534 จำนวน 400 คน ได้รับกลับมาจำนวน 339 ฉบับ วิธีการทางสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ และไคสแควร์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การวิจัยมีสมมติฐานดังนี้

- 1) ลักษณะด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.1 สถานภาพสมรสมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.2 การศึกษาหลังจบปริญญาตรีมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.3 ระดับคะแนนตอนจบปริญญาตรีมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.4 ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.5 รายได้มีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
  - 1.6 ภูมิหลังทางครอบครัวมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
- 2) ความคิดความเชื่อในเรื่องบทบาทหน้าที่โดยธรรมชาติมีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร
- 3) ความคิดความเชื่อในเรื่องบทบาททางเพศในการทำงานไม่มีผลต่อความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร

จากผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน 4 ข้อ คือ ข้อ 1.2 1.5 1.6 และข้อ 2 ส่วนข้อ 1.1 1.3 1.4 และข้อ 3 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา.....สังคมวิทยา.....
ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิติ..... กุลยา ธรรมจินดา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นิเทศ ดินณะกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C530432 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

KEY WORD: ASPIRATIONS/ EXECUTIVE / GRADUATED WOMEN

KULAYA THAMMAJINDA : FACTORS AFFECTING WOMEN'S ASPIRATIONS TO BE AN EXECUTIVE OF FEMALE GRADUATES FROM CHULALONGKORN UNIVERSITY IN ACADEMIC YEAR 2534. THESIS ADVISOR : ASSIS. PROF. NITHET TINNAKUL, ph.D. 114 pp. ISBN 974-631-195-6

The objective of this research is to investigate the aspirations of new-generation women to be an executive by studying which factors affect or do not affect those aspirations. Data was gathered by mailing questionnaires to target sampling group, 400 female graduates from Chulalongkorn University academic year 2534. Three hundred and thirty-nine questionnaires were answered and returned. Percentage and chi-square are statistical methods employed to test relationship of the hypotheses at statistical significant level 0.05.

The hypotheses of this research are as follows:

- 1) Economic and social status affect the aspirations to be an executive.
  - 1.1 Marital status affect the aspirations to be an executive.
  - 1.2 Post bachelor's degree affect the aspirations to be an executive.
  - 1.3 Bachelor's degree grade point average affect the aspirations to be an executive.
  - 1.4 Work experience affect the aspirations to be an executive.
  - 1.5 Income affect the aspirations to be an executive.
  - 1.6 Family background affect the aspirations to be an executive.
- 2) Concept and belief concerning natural sex role affect the aspirations to be an executive.
- 3) Concept and belief concerning sex role at work do not affect the aspirations to be an executive.

In conclusion, according to the findings of this research numbers 1.2, 1.5, 1.6 and 2 agree with the hypotheses whereas numbers 1.1, 1.3, 1.4 and 3 do not agree with the hypotheses.

ภาควิชา..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....

ลายมือชื่อนิสิต..... กุลยา ธรรมจินดา.....

สาขาวิชา..... สังคมวิทยา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นิตหัตถ์.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ริกร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องด้วยความเมตตาและอนุเคราะห์จากคณาจารย์ ขอรกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.นิเทศ ตินณะกุล ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไข และให้กำลังใจมาโดยตลอด และขอรกราบขอบพระคุณอาจารย์อีก 2 ท่าน คือ รศ.สุพิศรา สภาพ ที่ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นประธานคณะกรรมการทั้งๆ ที่อาจารย์มีภาระหน้าที่การงานมากมาย อีกทั้งยังช่วยชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และ รศ.ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ซึ่งเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ได้กรุณาตรวจทาน เสนอแนะแนวคิดรวมทั้งแนะนำหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จากความเมตตาจากคณาจารย์ทั้ง 3 ท่าน ทำให้งานวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ และสำเร็จลุล่วงในที่สุด

นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตสตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534 ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามที่ข้าพเจ้าส่งไปทางไปรษณีย์ มิฉะนั้นแล้วการวิจัยครั้งนี้คงจะไม่สามารถสำเร็จได้ถ้าขาดความร่วมมือจากทุกๆ ท่าน

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอรกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อกิตติ-มารดาของข้าพเจ้าที่ส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาระดับปริญญาโท และการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อีกทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญด้วย ขอบขอบคุณพี่สาว กรกฏ ธรรมจินดา และน้องสาว ปารีชาติ ธรรมจินดา ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

กุลยา ธรรมจินดา

พฤศจิกายน 2537

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
	กิตติกรรมประกาศ	ฉ
	สารบัญตาราง	ช
	สารบัญภาพประกอบ	ซ
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
	ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	6
	วิธีการศึกษา	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	ทฤษฎีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานของการวิจัย	8
	ทฤษฎีสถานภาพ และบทบาท	8
	- บทบาททางเพศ	9
	- บทบาททางเพศในการทำงาน	11
	- แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องการสมรส	12
	ทฤษฎีแรงจูงใจ	14
	ทฤษฎีการขัดเกลาทางสังคม	21
	- แนวคิดทฤษฎี เรื่องการเรียนรู้	29
	ผลงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง	31
	สมมติฐานของการวิจัย	43
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การนิยามศัพท์เฉพาะ	51
การวัดตัวแปร	53
ลักษณะของแบบสอบถาม	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	58
การวิเคราะห์ลักษณะด้านสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมของสตรี	58
การวิเคราะห์ระดับความต้องการของสตรีในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	61
การวิเคราะห์ระดับความคิดความเชื่อในเรื่องบทบาททางเพศ	62
- ความคิด ความเชื่อในเรื่องบทบาทหน้าที่โดยธรรมชาติ	63
- ความคิด ความเชื่อในเรื่องบทบาททางเพศในการทำงาน	64
บทที่ 5 ทฤษฎีสมมติฐาน และอภิปรายผลการวิจัย	65
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	65
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดความเชื่อในเรื่องบทบาทหน้าที่โดยธรรมชาติกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	77
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดความเชื่อในเรื่องบทบาททางเพศในการทำงานกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	79
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	82
ข้อเสนอแนะ	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	92
ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	93
แบบสอบถาม.....	106
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงลักษณะด้านสถานภาพเศรษฐกิจและสังคม เป็นจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	59
2. แสดงระดับความต้องการในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร เป็นจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	62
3. แสดงระดับความคิดเห็นในเรื่องบทบาทหน้าที่โดยธรรมชาติ เป็นจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	63
4. แสดงระดับความคิดเห็นในเรื่องบทบาททางเพศในการทำงาน เป็นจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	64
5. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	65
6. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	67
7. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับคะแนนตอนจบปริญญาตรีกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	69
8. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	71
9. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	73
10. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางครอบครัวกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	75
11. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในเรื่องบทบาทหน้าที่โดยธรรมชาติกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	77
12. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในเรื่องบทบาททางเพศในการทำงานกับความต้องการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหาร	79
13. ตารางสรุปการยอมรับและปฏิเสธสมมติฐาน	86

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่

1	แสดงภาพกรอบแนวคิด	49
---	-------------------------	----